

Cedan Ali: "Suriyeli Kürtler Olarak Türk Hükümetinden Daha Fazla Destek Bekliyoruz"

Suriye Kürt siyasal hareketi son derece parçalı bir yapı arz etmektedir. Hali hazırda yaklaşık 16 adet parti Suriye Kürtleri adına siyasal faaliyet yürütmektedir. Kürt Ulusal Meclisi ve Yüksek Kürt Konseyi gibi oluşumlar ile tek çatı altında toplanma ve ortak hareket etme çabasındaki partilerden biri de Suriye Islah Partisi. Erbil'de bulunduğumuz dönemde Islah Partisi'nin Kuzey Irak Temsilcisi Cedan Ali ile görüşme imkanı elde ettik. Cedan Ali ile, Islah Partisi'nin Suriye meselesine ve Suriye Kürtleri konusuna bakışını ele aldık.

Cedan Ali: "As Syrian Kurds, We Expect More Support From the Turkish Government"

The Syrian Kurdish political structure has an extremely fragmented structure. Currently, some 16 parties have been carrying out political activities on behalf of Syrian Kurds. One of the parties which strives to gather under a single roof and act in unison with Kurdish National Council and High Kurdish Council is the Reform Party of Syria. When we were in Erbil, we had the opportunity to talk to Cedan Ali, North Iraqi Representative of the Reform Party of Syria. We talked to Cedan Ali about the outlook of the Party on the Syrian issue and Syrian Kurds.

Hasan Kanbolat, Serhat Erkmen, Oytun Orhan

Söyleşi

ORSAM: Öncelikle kendinizi tanıtabilir misiniz?

CEDAN ALİ: İsmim Cedan Ali. Suriye Islah Partisi'nin Kürdistan bölgesindeki temsilcisiyim. Aynı zamanda Suriye Ulusal Kürt Meclisi Kürdistan bölge temsilcisiyim.

ORSAM: Suriye'de 1,5 yıldır devam eden olaylar çerçevesinde, Suriye Kürtlerinin durumu ve olaylara bakışını özetleyebilir misiniz?

CEDAN ALİ: Suriye'deki ayaklanma 15 Mart 2011'de başladı. Kürtler ayaklanmanın başladığı günden beri sürecin içindeler. Suriye'de ilk Kürt Partisi 14 Haziran 1957 yılında kurulmuştur. O

günden bu yana biz yönetime karşı muhalefetiz. 2004 yılında Kürt bölgelerinde bir Kürt ayaklanması yaşandı. Birçok tutuklama oldu, ölenler ve yaralananlar oldu. 2011 yılında başlayan devlet karşıtı ayaklanmaya en önce dahil olan grup Kürtlerdi. Suriye Kürtlerinin gelecekteki Suriye beklentisi; demokratik, çoğulcu, parlamenter olan ve merkezîyetçi olmayan, tüm milletlerin ve halkların güvence altına alındığı bir ülke olmasıdır. Suriye'deki ayaklanmadan sonra hayallerimizin gerçekleştiğini görüyoruz. Bu yüzden en az kayıpla devrimin başarılı olması için uğraşıyoruz. Başından beri barışçıl bir yol istedik. Biz devrimin silahsız olmasından yanaydık. Ancak yönetimin başvurduğu baskıcı yöntem, halkı şiddet kullanarak bastırmaya çalışması; halkın ken-

dini savunmak zorunda kalmasına neden oldu. Ordudaki parçalanmalar sayesinde halk kendisini korumak için bir yöntem buldu. Ordudan ayrılan kesimler halkın güvenliğini sağlamak için çalıştılar. Bir Suriyeli olarak umudum demokrasi ve özgürlüğü savunan milletlerin Suriye halkını desteklemesiydi. Ancak ne yazık ki Suriye halkı bölgesel, uluslararası ve iç güçlerden umutsuzdur. Bu umutsuzluğa rağmen kurban vermeye devam ediyoruz. Yönetimi düşürmede kararlıyız.

ORSAM: Temsilcisi olduğunuz siyasi parti hakkında bilgi verebilir misiniz?

CEDAN ALİ: Biz Suriye'deki ilk parti olan Suriye KDP'sine bağlıyız. Daha sonra adımız değişti. Kürt hareketinde ilk bölünme 5 Ağustos 1965 yılında yaşandı. Partiden ayrılanlar solu, kalanlar ise sağ kanadı oluşturdular. Biz parçalanmış grupta değil, partide kalan gruptayız. Sol grup kendilerinin Marksist olduğunu söyledi ve onlara göre biz sağcı olduk. Sonrasında Suriye'de iktidara Hafız Esad geçti. O tarihten sonra Suriye'deki tüm partilerde parçalanmalar başladı. 2008 yılına kadar partimizde kaldık. Parti olarak idari ve maddi kriz yaşadık. Krize neden olan sorunlar siyasi olmaktan çok maddidir. Şu an Süleymaniye'de yaşayan Partinin Genel Sekreteri Abdülhamit Hacı Derviş partinin kurulmasından beri bu görevi sürdürüyor. Dolayısıyla dışlanmaya, baskıya ve diktatörlüğe daha fazla dayanamadık. Amacımız parti içinde bir reform yapmaktır. Parti içinde istediğimiz reformları yapamadığımız için ayrıldık ve adımızı Hareket-ül İslah (Reform) koyduk. Bizim partimiz Suriye Kürt Ulusal Meclisi'ndeki 16 partiden birisidir. Parti Başkanımız; Faysal Yusuf'tur. Kürt partilerinde sekreter veya genel sekreter vardır. Biz bu makamı sözcü olarak adlandırıyoruz. Diğer partilerde siyasi kurul olarak adlandırılan kurula, yönetim kurulu diyoruz. Merkez Karar Kurulu'na ise genel koordinasyon diyoruz. Suriye'de Kürtlerin yoğun yaşadığı her bölgede varlığımız söz konusudur.

ORSAM: Öne çıktığınız bir bölge var mı?

CEDAN ALİ: Derik, Amude ve Kamışlı'da daha etkili olduğumuzu söyleyebiliriz.

ORSAM: Partinizin siyasi görüşlerini anlatabilir misiniz? Örneğin Suriye'deki Kürt sorununa nasıl bir çözüm önerisi getiriyorsunuz?

CEDAN ALİ: 26 Ekim 2011 yılında Kürt Ulusal Meclisi'nin kurulmasıyla 16 Kürt partisinin programları meclisin programıyla birleşti. İsteğimiz, Kürtlerin kendi kaderini tayin hakkı. Tabii bu hakkı Suriye'nin toprak bütünlüğü içinde talep ediyoruz. Ayrıca merkezi olmayan (adem-i merkezîyetçi), demokratik, çoğulcu, parlamenter bir sistemi savunuyoruz. Suriye Ulusal Kürt Meclisi'nin oluşmasıyla birlikte tüm Kürt partiler ortak fikirlere sahiptir.

ORSAM: Geçtiğimiz haftalarda Dışişleri Bakanı Davutoğlu Erbil'e geldi ve Kürt Ulusal Konseyi temsilcileri ile bir toplantı gerçekleştirdi. Bu toplantı çerçevesinde Türkiye'nin Suriyeli Kürtlere bakışını nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEDAN ALİ: Biz Türkiye'deki demokrasi mekanizmasının oturmuş olduğunu düşünüyoruz. Ancak Türkiye'deki iktidar partisinin Kürt sorununu bir an önce çözmesi lazım. Davutoğlu'nun burayı ziyaret etmesi ve temsilcilerimizle görüşmesi bizim açımızdan çok olumlu bir adımdı. Türkiye'nin Suriye Kürtlerinin haklarına ve özgürlüklerine kavuşmasına karşı çıkmadığını, ancak PKK'nın Türkiye'de varlığını istemediğini biliyoruz. Bu da Suriye'deki tüm Kürt partiler tarafından anlaşılabilir bir tavır. Suriye'deki olaylar başladığından beri Türkiye olumlu bir tavır takınmıştır. Halkın bombalanmasını reddetmiş, muhalefete ev sahipliği yapmıştır. Ayrıca mültecilere kucak açması bizi memnun etmektedir. Ama komşu ve demokratik bir ülke olarak biz Türkiye Hükümeti'nden daha fazla destek bekliyorduk.

ORSAM: Teşekkür ediyoruz.

* Bu söyleşi 4 Eylül 2012 tarihinde Irak'ın Erbil şehrinde gerçekleştirilmiştir.